

SAMMENSLUTNINGEN
AF RUDOLF STEINER BØRNEHAVER
OG VUGGESTUER
I DANMARK
JOHANNEVEJ 20
2920 CHARLOTTENLUND

Uddannelsesudvalget
UDU alm. del - Bilag 208
Offentligt

Hellerup 31.01.2007

Til Uddannelsesudvalget og uddannelsesordførerne

Hermed fremsendes til orientering kopi af Undervisningsministeriets svar på vores brev af 6. oktober 2006 vedr. vores argumenter for at bibeholde den nuværende praksis, hvor det er forældrenes valg, i hvilket regi deres barn skal tilbringe sit 6. leveår. Og kopi af vores svar på Undervisningsministeriets brev af 14. november 2006.

I Undervisningsministeriets svar tilsidesættes vores indvendinger imod obligatorisk tidligere skolestart uden egentlig argumentation og dokumentation, hvorfor vi i vores andet brev beder om mere indgående argumentation for bevæggrundene til ønsket om at indføre tidligere undervisningsstart og fyldestgørende dokumentation for værdien heraf.

Vi ønsker med fremsendelsen af denne korrespondance at vække interesse for spørgsmålene om, i hvilken alder undervisningspligten skal indtræde i Danmark i fremtiden og på hvilken baggrund denne beslutning træffes.

Med venlig hilsen

Bettina Bisted Pedersen
Projektmedarbejder i projektgruppen vedr. 6-årige, 39 30 09 98, bettinabp@dbmail.dk

Helle Heckmann
Sammenslutningen af Rudolf Steiner Børnehaver og Vuggestuer i Danmark
Johannevej 20, 2920 Charlottenlund, 39 63 21 37, steinerboernehaver@c.dk

Zilla Mørch Pedersen
Rudolf Steiner Børnehaveseminariet, Johannevej 20, 2920 Charlottenlund, 39 63 21 37,
steinerseminar@mail.tele.dk

Jepp Flummer
Sammenslutningen af Frie Rudolf Steiner Skoler i Danmark, Lindevej 3, 8260 Viby J, 31 23 62 15,
sekretariatet@rudolfsteinerskoler.dk

SAMMENSLUTNINGEN
AF RUDOLF STEINER BØRNEHAVER
OG VUGGESTUER
I DANMARK

JOHANNEVEJ 20
2920 CHARLOTTENLUND

Hellerup, 31.01.2007

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Vedr. eventuel undervisningspligt for 6-årige.

Vi takker for svar af 14. november 2006 på vores åbne brev af 6. oktober 2006 vedr. vores argumenter for at bibeholde den nuværende praksis, hvor det er forældrenes valg, i hvilket regi deres barn tilbringer sit 6. leveår.

I Undervisningsministeriets svar tilsidesættes vores indvendinger imod obligatorisk tidligere skolestart uden argumentation og dokumentation. Vi tillader os hermed at bede om saglig argumentation for regeringens ønske om at gøre skolestart i 6-års alderen obligatorisk, og dokumentation for at tidligere skolestart er gavnlig for indlæringen og barnets udvikling.

At det faglige niveau i de danske grundskoler skal løftes markant står ikke i modsætning til en fastholdelse af den nuværende lovgivning.

Dette fremgår af de videnskabelige undersøgelser vedr. indlæring hos små børn, som vi henviser til i vores åbne brev, og som dokumenterer at der ikke opnås en gevinst i forhold til børnenes faglige niveau, indlærings tempo eller sociale kompetencer ved tidligere skolestart end 7-års alderen.

Vores ærinde med at argumentere for det væsentlige i, at børnene er skolemodne og indlæringsparate inden de kommer i skole og starter egentlig indlæring, står ikke i modsætning til regeringens mål, men er tværtimod en forudsætning for, at det kan blive opfyldt, og det ønskede kvalitetsløft i den danske folkeskole kan blive en realitet.

Det væsentlige i skolemodenhed og skoleparathed er nævnt i rapporten fra regeringens Skolestartsudvalg: *"Når barnet skal starte i skolen, er det vigtigt, at det har de kompetencer, som man generelt sætter i forbindelse med at være skoleparat. Dette indebærer, at det er vænnet til og magter at indgå i interaktion, at det kan følge instruktioner, at det har opnået autonomi og selvhjulpethed og kan løse problemer. Dette indebærer bl.a., at barnet skal have evnen til at håndtere situationen, dvs. vide hvad der skal gøres (handlekompetence) og en generel (begyndende) evne til at tænke over, hvad det gør, hvordan og hvorfor det handler (i fagkredse ofte benævnt som metakognition). Er disse kompetencer til stede, vil børnene være skoleparate i den forstand, at de vil kunne få glæde af den undervisning, de møder i skolen."* Skolestartsrapporten kap. 7.1.2. s. 36.

At det generelt sagt er i 7-års alderen den egentlige skolemodenheden og indlæringsparathed indtræffer er velkendt og ikke i sig selv stillet til diskussion, hvilket også fremgår af undervisningsministeriets svar på vores åbne brev af 6. oktober 2006 *"I det lovforslag om ændringer på skolestartsområdet, som skal drøftes med partierne bag folkeskoleloven, er det ikke tanken at påbegynde den hidtidige undervisning i 1. klasse et år tidligere. Den danskundervisning med særlig vægt på læsning, der forslås indført, skal desuden tilrettelægges med respekt for børnenes udviklingsstrin"*. Dvs. regeringen har udmærket forståelse for at børn i 6-års alderen ikke er skolemodne og indlæringsparate. Hvorfor ønsker den så at sænke den undervisningspligtige alder?

SAMMENSLUTNINGEN
AF RUDOLF STEINER BØRNEHAVER
OG VUGGESTUER
I DANMARK

JOHANNEVEJ 20
2920 CHARLOTTENLUND

Vi mener ikke de faglige og pædagogiske hensyn, der relaterer sig til skolemodenhed og indlæringsparathed, kan tilsidesættes ved fastsættelse af den obligatoriske alder for undervisningspligtens indtræden. Det væsentlige og centrale indhold i disse begreber kan ikke affejes som unødige bekymringer fra førstegangsførelse, - som regeringen ønsker at gøre det i sit debatoplæg til en kvalitetsreform af den offentlige service.

Når regeringen i debatoplægget til en kvalitetsreform skriver, at den frygter "at unødig sen skolestart kan medføre et pres på både dagtilbud og børnehaveklasser, som skal gøre en ekstra indsats for at give de ældste børn alderstilsvarende udfordringer", må vi spørge, hvad der menes med "unødig sen"?

Hvis der menes skolestart i 8-års alderen, som omtalt i Skolestartudvalgets rapport s. 24, må vi bemærke, at der ikke er pædagogisk og logisk sammenhæng imellem ønsket om, at undgå "unødig sen" skolestart i 8-års alderen og regeringens ønske om ligefrem at sænke undervisningspligten for alle til 6-års alderen. Indgrebet er for vidtgående i forhold til det nødvendige.

Da regeringen og regeringens Skolestartsudvalg ikke har fremlagt pædagogiske og faglige argumenter for at sænke undervisningspligten til 6 år må vi spørge, om det er andre hensyn, der gør sig gældende?

Er dette tilfældet vil vi ikke undlade at gøre opmærksom på, at en sådan fremgangsmåde ikke vil være saglig og ansvarlig i forhold til de ramte børn og deres muligheder for indlæring og udvikling i løbet af deres skoletid og videre fremtid.

Med venlig hilsen

J. B. Pedersen

Sammenslutningen af Rudolf Steiner Børnehaver og Vuggestuer i Danmark.

Sammenslutningen af Frie Rudolf Steiner Skoler i Danmark.

Rudolf Steiner Børnehaveseminariet.

Helle Heckmann, Zilla Mørch Pedersen, Jeppe Flummer, Bettina Bisted Pedersen.

Bettina Bisted Pedersen, Helle Heckmann, Zilla Mørch Pedersen, Susanne Juhl-Nielsen og Jeppe Flummer
Sammenslutningen af Rudolf Steiner børnehaver og vuggestuer i Danmark
Johannevej 20
2920 Charlottenlund

Afdelingen for grundskole og folkeoplysning

Frederiksholms Kanal 26
1220 København K.
Tlf. 3392 5600
Fax 3392 5666
E-mail uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR nr. 20-45-30-44

Kære Bettina Bisted Pedersen m.fl.

Undervisningsminister Bertel Haarder har bedt mig kvittere for orienteringen af 6. oktober 2006 om det åbne brev, som I som arbejdsgruppe nedsat af sammenslutningerne af Rudolf Steiner Børnehaver og frie Rudolf Steiner skoler i Danmark samt Rudolf Steiner Børnehaveseminariet har sendt til flere parter, herunder til undervisningsministeren og Uddannelsesudvalget. Det åbne brev gør rede for jeres betænkeligheder ved, at regeringen vil udvide undervisningspligten til at omfatte de 6-årige børn, der herved ikke længere får mulighed for at gå i børnehave.

14. november 2006

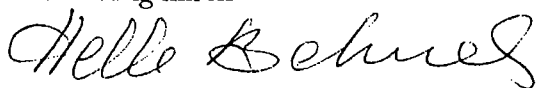
Sags nr.:

062.172.151

Det fremgår af Globaliseringsstrategien *Fremgang, fornyelse og tryghed*, at det faglige niveau i de danske grundskoler skal løftes markant. I det lovforslag om ændringer på skolestationsområdet, som skal drøftes med partierne bag folkeskoleloven, er det ikke tanken at påbegynde den hidtidige undervisning i 1. klasse et år tidligere. Den danskundervisning med særlig vægt på læsning, der forslås indført, skal desuden tilrettelægges med respekt for børnenes udviklingstrin.

Bliver et lovforslag herom vedtaget, vil det betyde, at den hidtidige pædagogiske praksis for arbejdet med de 6-7 årige i Rudolf Steiner børnehaverne må afvikles. Der vil imidlertid være tillid til, at såvel Rudolf Steiner børnehaverne som Rudolf Steiner skolerne magter at løfte de nye udfordringer på fuldt forsvarlig måde, således at det pædagogiske arbejde med børnene i disse børnehaver fortsat giver dem gode forudsætninger for en god start på skolen, selv om skolestartalderen sænkes til 6 år.

Med venlig hilsen

Helle Beknes

Pædagogisk konsulent

Direkte tlf. 3392 5334

Helle.Beknes@uvm.dk